Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2025/2277

13.11.2025.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2025/2277

(2025. gada 12. novembris),

ar ko labo Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/477 par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai par darbībām, kas saistītas ar elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību Beļģijā, izņemot elektroenerģiju, kas ražota kodolelektrostacijās *Doel 4* un *Tihange 3*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2025) 7575)

(Autentisks ir tikai teksts franču un nīderlandiešu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK ([1]), un jo īpaši tās 35. panta 3. punktu,

apspriedusies ar Publiskā iepirkuma padomdevēju komiteju,

tā kā:

(1) Beļģijas Karaliste 2024. gada 24. jūlijā saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES 35. panta 1. punktu iesniedza Komisijai pieprasījumu ("pieprasījums") norādīt, ka minēto direktīvu nepiemēro *Luminus*, *Norther* un *Ørsted* ("pieteikuma iesniedzēji") darbībām, kas attiecas uz elektroenerģijas ražošanu un elektroenerģijas vairumtirdzniecību Beļģijā. Pieprasījums neattiecās uz kodolelektrostaciju *Doel 4* un *Tihange 3* elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību.

(2) Reaģējot uz minēto pieprasījumu, Komisija 2025. gada 6. martā pieņēma Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/477 ([2]) ("lēmums").

(3) Lai novērtētu, vai attiecīgās darbības konkrētajos tirgos ir pakļautas tiešai konkurencei, Komisija saskaņā ar lēmuma 13. apsvērumu ir ņēmusi vērā to galveno uzņēmumu tirgus daļu, kuri darbojas elektroenerģijas ražošanā un vairumtirdzniecībā Beļģijā, kā arī to, vai un kādā mērā tiek izmantots publisko shēmu atbalsts atjaunīgās elektroenerģijas ražošanai un vairumtirdzniecībai Beļģijā.

(4) Lēmumā Komisija ir paskaidrojusi, ka tā nav analizējusi kodolelektrostacijām *Doel 4* un *Tihange 3* paredzēto subsīdiju shēmu, kuras darbība pagarināta laikposmam pēc 2025. gada (lēmuma 22. apsvērums un 12. zemsvītras piezīme). Attiecībā uz pārējām subsīdiju shēmām lēmuma 35. apsvērumā Komisija secina, ka elektroenerģijas ražošana un vairumtirdzniecība no atjaunīgajiem energoresursiem, par ko saņem fiksētu un likumīgi noteiktu piemaksu, veido atsevišķu tirgu. Pie šāda secinājuma Komisija ir nonākusi, pamatojoties uz lēmuma 20. apsvērumā minētajiem lēmumiem. Tomēr lēmuma 28. un 40. apsvērumā tā vietā ir atsauce uz 18. apsvērumu. Tāpēc minētā kļūda Īstenošanas lēmumā (ES) 2025/477 ir attiecīgi jālabo.

([1]) OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj.

([2]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2025/477 (2025. gada 6. marts) par Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/25/ES 34. panta piemērojamību līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai par darbībām, kas saistītas ar elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību Beļģijā, izņemot elektroenerģiju, kas ražota kodolelektrostacijās *Doel 4* un *Tihange 3* (OV L, 2025/477, 13.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/477/oj).

(5) Lēmuma tirgus analīzes daļas 3.2.3.2. iedaļā ir analizēti tādi faktori kā tirgus daļas un koncentrācijas līmeņi, 3.2.3.3. iedaļā ir analizēts elektroenerģijas importa radītais konkurences spiediens, un 3.2.3.4. iedaļā ir aprakstīti uzņēmumi, arī līgumslēdzēji, kas darbojas Beļģijas kopējā elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū. Konkrētāk, lēmuma 57.–64. apsvērumā ir izklāstīta Komisijas analīze par to, vai līgumslēdzējiem varētu būt dominējoša ietekme uz *Engie*.

(6) *Engie* nebija iekļauts pieprasījumā. Beļģijas Karaliste ir norādījusi, ka *Engie* nedarbojas Eiropas publiskā iepirkuma platformās, jo Beļģijas ieskatā Direktīva 2014/25/ES uz *Engie* neattiecas (lēmuma 57. apsvērums). Tomēr, ņemot vērā lēmuma pieņemšanas laikā pieejamo informāciju, Komisija uzskatīja, ka saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES 4. panta 2. punktu *Engie* būtu jāuzskata par līgumslēdzēju (lēmuma 64. apsvērums).

(7) Pēc lēmuma pieņemšanas *Engie* ir vērsusies pie Komisijas ar jaunu informāciju par saviem akcionāriem un to balsstiesībām. No šīs informācijas izriet, ka pretēji tam, kas norādīts lēmuma 60. apsvērumā, laikposmā no 2020. līdz 2024. gadam Francijas līgumslēdzējiem – *Engie* akcionāriem – nav bijušas vismaz 50 % no akcionāru faktiski nodotajām balsīm visās piecās *Engie* ikgadējās akcionāru kopsapulcēs. Faktiski 2022. un 2023. gadā minētajiem līgumslēdzējiem bija nedaudz mazāk nekā puse no faktiski nodotajām balsīm, un Francijas valsts un *Caisse des Dépôts et Consignations* rīcībā esošā procentuālā daļa bija vidēji 49,92 % 2022. gadā un 48,55 % 2023. gadā. Tas, ka laikposmā no 2020. līdz 2024. gadam Francijas līgumslēdzējiem nav bijis nodoto balsu vairākuma visās piecās ikgadējās kopsapulcēs (bet tikai 2020., 2021. un 2024. gada kopsapulcē), rada šaubas par secinājumu, ka tām ir bijusi dominējoša ietekme uz *Engie*.

(8) Komisijai jāņem vērā arī tas, ka iespēja Francijas valstij *Engie* parasto akciju pārvērst zelta akcijā vienīgi dod tai tiesības iebilst pret stratēģisko aktīvu pārdošanu trešai personai. No tā izriet, ka lēmuma 61. apsvērumā ietvertais Komisijas apgalvojums, proti, šāda zelta akcija dotu Francijas valstij tiesības izvirzīt nosacījumu, ka jaunu akcionāru iesaiste uzņēmuma kapitālā, pārsniedzot noteiktu robežvērtību, ir iespējama tikai ar ekonomikas ministra piekrišanu, ir kļūdains.

(9) Balstoties uz *Engie* sniegto jauno informāciju un to, ka nav nekādu citu pierādījumu par līgumslēdzēju iespējamu dominējošu – tiesisku vai faktisku – ietekmi uz *Engie*, Komisijai šobrīd vairs nav pietiekama pamata secināt, ka līgumslēdzējiem varētu būt dominējoša ietekme uz *Engie* un ka tāpēc *Engie* būtu uzskatāma par līgumslēdzēju Direktīvas 2014/25/ES nozīmē. Tāpēc Īstenošanas lēmums (ES) 2025/477 ir attiecīgi jālabo.

(10) Tas, ka Komisija vairs nevar secināt, ka *Engie* ir līgumslēdzējs, ietekmē analīzi attiecībā uz nosacījumiem par tiešu pakļautību konkurencei Beļģijas kopējā elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū. Līgumslēdzēju, arī *Luminus*, kopējās daļas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam ir no 20 % līdz 30 % jaudas ziņā un no 15 % līdz 20 % ražošanas ziņā (lēmuma 56. apsvērums). Paredzams, ka minētās tirgus daļas turpmākajos gados saglabāsies. *Luminus* tirgus daļa 2023. gadā bija 14,1 % (lēmuma 42. apsvērums). Tas ir krietni zemāk par robežvērtībām, ko konkurences jomā Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā un Komisijas praksē uzskata par iespējamu norādi uz būtisku ietekmi tirgū. Attiecībā uz pārējiem līgumslēdzējiem – *Norther* pašlaik ekspluatē tikai vienu vējparku un *Ørsted* Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū vēl nedarbojas. Abi minētie līgumslēdzēji kopā ar *Luminus* konkurē ar citiem ražotājiem (proti, *Engie*, *RWE*, *Eneco* un *Total Energy*), kuri nav uzskatāmi par līgumslēdzējiem un kuri 2023. gadā kopā veidoja vairāk nekā 62 % no Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus (lēmuma 42. apsvērums).

(11) Tādējādi, ņemot vērā Komisijai paziņoto jauno informāciju par *Engie* un to, ka minētā informācija bija patiesa lēmuma pieņemšanas brīdī, Komisija vairs nevar uzskatīt, ka *Luminus* darbības Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū nav tieši pakļautas konkurencei. Tāpēc attiecībā uz Komisijas novērtējumu par nosacījumiem par tiešu pakļautību konkurencei Beļģijas kopējā elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū, kā arī attiecībā uz tās secinājumiem šajā sakarā Īstenošanas lēmums (ES) 2025/477 ir attiecīgi jālabo.

(12) Ņemot vērā to, ka jaunā informācija par *Engie* Īstenošanas lēmuma (ES) 2025/477 pieņemšanas brīdī bija patiesa, kā arī nepieciešamo labojumu ietekmi uz attiecīgajiem uzņēmumiem, šis lēmums būtu jāpiemēro no 2025. gada 6. marta,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Īstenošanas lēmumu (ES) 2025/477 labo šādi:

1) lēmuma 28. apsvērumu aizstāj ar šādu:

"(28) Pieteikuma iesniedzēji apgalvo, ka minētie atkrastes vējparki jāuzskata par tādiem, kas veido vispārējo ražošanas un vairumtirdzniecības tirgu, jo saņemtās subsīdijas sedz tikai projektu neto papildu izmaksas. Tomēr Komisija 20. apsvērumā minētajos lēmumos ir atkārtoti uzskatījusi, ka iekārtas, par kurām saņem fiksētas subsīdijas, neietilpst kopējā elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū. Komisijas ieskatā šādas subsīdijas aizsargā saņēmējus no konkurences, nodrošinot garantētus ieņēmumu līmeņus. Komisija nesaskata iemeslu atkāpties no šīs pieejas.";

2) lēmuma 40. apsvērumu aizstāj ar šādu:

"(40) Saskaņā ar saviem iepriekšējiem lēmumiem, kas minēti 20. apsvērumā, Komisija šajā lietā konstatē, ka fiksētas un likumīgi noteiktas subsīdijas atjaunīgās elektroenerģijas ražošanai nenodrošina, ka iekārtas, kas gūst labumu no šādām subsīdijām, ir tieši pakļautas konkurencei.";

3) lēmuma 57.–70. apsvērumu aizstāj ar šādiem:

"(57) *Engie* ir ilgstoši darbojies Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū un joprojām ir tirgus līderis. Tas nedarbojas publiskā iepirkuma platformās, jo pieteikuma iesniedzēju ieskatā direktīva ([22]) uz to neattiecas. *Engie* uz līgumslēdzējiem Beļģijā rada spēcīgu konkurences spiedienu.

(58) *Luminus* ir otrs lielākais tirgus dalībnieks: tam ir diversificēts ražošanas portfelis, kas ietver ražošanu kodolspēkstacijās, kuras atrodas Beļģijā ([23]), un kas tam nodrošina piekļuvi stabilam un (pateicoties zemajām robežizmaksām) konkurētspējīgam un elastīgam bāzes slodzes elektroenerģijas ražošanas avotam. *Luminus* Beļģijā ekspluatē arī hidroelektrostacijas un gāzes elektrostacijas, kas nodrošina elastīgu elektroenerģijas ražošanu maksimumslodzes laikā. *Luminus* tirgus daļa joprojām ir samērā neliela. 2019. gadā tā tirgus daļa bija 13,7 % un 2023. gadā – 14,1 % ([24]). Pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēju prognozēm, gaidāms, ka *Luminus* būs otrs lielākais tirgus dalībnieks vismaz līdz 2034. gadam ([25]). *Luminus* konkurē ne tikai ar *Engie*, bet arī ar citiem ražotājiem (proti, *RWE*, *Eneco* un *Total Energy*), kuri nav uzskatāmi par līgumslēdzējiem un kuru Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgus kopējā daļa 2023. gadā bija vairāk nekā 62 %. No tā izriet, ka *Luminus* darbība Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū ir tieši pakļauta konkurencei.

(59) Lēmuma 46. apsvērumā minētais Herfindāla-Hiršmaņa indekss (HHI) kopsakarā ar tirgus daļu datiem liecina, ka konkurentiem ir vajadzīgs ilgs laiks, lai veiksmīgi konkurētu ar vispāratzītiem tirgus dalībniekiem. Tomēr paredzams, ka sakarā ar plānoto kodolreaktoru slēgšanu Beļģijā tirgus koncentrācija turpinās samazināties.

(60) Attiecībā uz pārējiem līgumslēdzējiem *Norther* pašlaik ekspluatē tikai vienu vējparku. Vēja elektroenerģijas ražošana nav elastīga un ir atkarīga no laikapstākļiem. *Ørsted* Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū vēl nav pārstāvēts. Nav paredzams, ka pat nākamajos desmit gados šie divi uzņēmumi kļūs par nozīmīgiem Beļģijas tirgus dalībniekiem ([26]). Abi minētie uzņēmumi saskaras ar lielo tirgus dalībnieku konkurenci. No tā izriet, ka *Norther*, pārējo *Nethys* meitasuzņēmumu un *Ørsted* darbība Beļģijas elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgū ir tieši pakļauta konkurencei.

_____

([22]) Pieprasījuma 164. punkts.
([23]) *Luminus* ir arī aizņēmuma tiesības dažās Francijas kodolelektrostacijās. *Luminus* kontrolējošais akcionārs (*EDF*) Francijā pārvalda 56 kodolreaktorus. Francijas kodolelektrostacijās saražoto elektroenerģiju var importēt Beļģijā, izmantojot starpsavienojumus starp abām valstīm.
([24]) Sk. pieprasījuma II pielikuma 8. tabulu.
([25]) *Turpat*.
([26]) *Turpat.*";

4) lēmuma 71.–76. apsvērumu aizstāj ar šādiem:

"4. **SECINĀJUMS**

(61) Ņemot vērā, ka Direktīvas 2014/25/ES 34. pantā noteiktie atbrīvojuma nosacījumi nav izpildīti, līgumiem, kas paredzēti, lai dotu tiesības Beļģijā ražot atjaunīgo elektroenerģiju, saņemot fiksētas un likumīgi noteiktas piemaksas, Direktīva 2014/25/ES būtu jāpiemēro arī turpmāk.

(62) Ņemot vērā 40.–60. apsvērumā aplūkotos faktorus, būtu jāuzskata, ka Direktīvas 2014/25/ES 34. panta 1. punkta nosacījums par tiešu pakļautību konkurencei Beļģijā ir izpildīts attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar Beļģijas kopējo elektroenerģijas ražošanas un vairumtirdzniecības tirgu.

(63) Tādējādi Direktīva 2014/25/ES nebūtu jāpiemēro, ja līgumslēdzēji piešķir tādu līgumu slēgšanas tiesības, kas paredzēti minēto darbību veikšanai, vai ja šādu darbību veikšanai minētajā ģeogrāfiskajā apgabalā tiek rīkoti Direktīvas 2014/25/ES 2. panta 17. punktā definētie metu konkursi.

(64) Šis lēmums neskar Savienības noteikumu par konkurenci un ES tiesību aktu noteikumu par citām jomām piemērošanu. Konkrētāk, kā apstiprinājusi Eiropas Savienības Vispārējā tiesa ([27]), kritērijiem un metodikai, ko izmanto, lai novērtētu tiešu pakļautību konkurencei saskaņā ar Direktīvas 2014/25/ES 34. pantu, ne vienmēr jābūt tiem pašiem, kurus izmanto, lai veiktu novērtējumu saskaņā ar Līguma 101. vai 102. pantu vai saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 ([28]),

_____

([27]) Vispārējās tiesas 2016. gada 27. aprīļa spriedums lietā *Österreichische Post AG* / Komisija, T-463/14, ECLI:EU:T:2016:243, 28. punkts. Sk. arī Direktīvas 2014/25/ES 44. apsvērumu.
([28]) Padomes Regula (EK) Nr. 139/2004 (2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (EK Apvienošanās regula) (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj).";

5) lēmuma 2. pantu aizstāj ar šādu:

"*2. pants*

Neskarot 1. pantu, Direktīvu 2014/25/ES nepiemēro tādu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, kas paredzēti, lai dotu tiesības veikt elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību Beļģijā, izņemot *Doel 4* un *Tihange 3* elektroenerģijas ražošanu un vairumtirdzniecību, uz ko šā lēmuma tvērums neattiecas."

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Beļģijas Karalistei.

To piemēro no 2025. gada 6. marta.

Briselē, 2025. gada 12. novembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājas izpildvietnieks
Stéphane SÉJOURNÉ